

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ศึกษาความคิดเห็นต่อวิชาชีพ และปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษานพยาบาล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

กลุ่มตัวอย่างและการเก็บข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ รวมทั้งสิ้น 169 คน แยกเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 64 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 56 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 49 คน เก็บข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ในเดือนกุมภาพันธ์ 2538 และเก็บข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในเดือน พฤษภาคม 2538 ทั้งนี้ เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จบการฝึกภาคปฏิบัติ ในวิชาประสบการณ์การพยาบาลพื้นฐาน 2 ในเดือน พฤษภาคม

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นนักศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 เป็นนักศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสาเหตุที่เลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล โดยให้นักศึกษาจัดลำดับเหตุผลที่นักศึกษาเลือกเรียนวิชาชีพพยาบาลมา 3 ลำดับ ไล่ตัวเลข 1 หน้าที่เป็นเหตุผลสำคัญที่สุด ที่นักศึกษาตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล และไล่ตัวเลข 2, 3 ตามลำดับความสำคัญรองลงมา

2. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลก่อนและหลังเข้าเรียนพยาบาล ซึ่ง

เป็นคำถามชุดเดียวกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีวะพยาบาล 13 ข้อ มีคำตอบเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่าแบบลิเคิต 5 ระดับ การให้คะแนนจะให้คะแนนเป็นรายชื่อ โดยมีช่วงคะแนนตั้งแต่
1-5 คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงมากที่สุด
- 4 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงมาก
- 3 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงบางส่วน
- 2 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงน้อย
- 1 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงน้อยที่สุด

ข้อคำถามในเชิงปฏิ สธการให้คะแนนจะเป็นดังนี้

- 1 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงมากที่สุด
- 2 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงมาก
- 3 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงบางส่วน
- 4 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงน้อย
- 5 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงน้อยที่สุด

นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมมาก แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีวะ

พยาบาลดี

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย แบบสอบถามนี้
แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นหัวข้อปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในหอผู้ป่วย
2. การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของนักศึกษา
3. ความพร้อมในการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา
4. พฤติกรรมการนิเทศของอาจารย์
5. บรรยากาศกลุ่มเพื่อน
6. บรรยากาศในการทำงานของทีมงานพยาบาล

นักศึกษาจะเลือกตอบเฉพาะหัวข้อที่คิดว่าเป็นปัญหาสำหรับตน และเมื่อเลือกตอบหัวข้อใด จะต้องทำแบบสอบถามในรายละเอียดของหัวข้อนั้นต่อไปในส่วนที่ 2 ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาไม่ได้เลือก นักศึกษาไม่ต้องตอบแบบสอบถามในรายละเอียดของหัวข้อนั้น

ส่วนที่ 2 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับ หัวข้อปัญหาในการขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย มีจำนวนข้อคำถามในแต่ละหัวข้อดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภายในหอผู้ป่วย มี 19 ข้อ
2. การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ มี 20 ข้อ
3. ความพร้อมในการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา แบ่งเป็น
 - 3.1 ความพร้อมด้านสมอง มี 8 ข้อ
 - 3.2 ความพร้อมด้านสุขภาพ มี 7 ข้อ
 - 3.3 ความพร้อมด้านจิตใจ มี 14 ข้อ
4. พฤติกรรมกาารนิเทศของอาจารย์ มี 33 ข้อ
5. บรรยากาศกลุ่มเพื่อน มี 10 ข้อ
6. บรรยากาศในการทำงานของทีมการพยาบาลมี 13 ข้อ

ในแต่ละข้อคำถาม มีคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ การให้คะแนนจะให้คะแนนรายข้อ โดยมีช่วงคะแนน ตั้งแต่ 1-5 คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
4	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงมาก
3	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงบางส่วน
2	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงน้อย
1	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด

ถ้าเป็นข้อคำถามในเชิงปฏิเสธ การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

1	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
2	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงมาก
3	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงบางส่วน

4 หมายถึง ตรงกับความ เป็นจริงน้อย

5 หมายถึง ความเป็นจริงน้อยที่สุด

นักศึกษาที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่า มีปัญหาในการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงของโครงสร้าง (construct validity) โดยศึกษาและค้นคว้าสาเหตุของการเลือกเรียนพยาบาล ความคิดเห็นต่อวิชาชีพ เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม ส่วนปัญหาในการขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ได้ศึกษาจากการให้นักศึกษาเขียนข้อปัญหาต่าง ๆ ที่ประสบจากการฝึกปฏิบัติงาน และดัดแปลงแก้ไขจากข้อคำถามของสมศรี สัจจะสกลรัตน์ (2537) แยกองค์ประกอบของปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยไว้ 6 หัวข้อ และมีรายละเอียดของข้อคำถามในแต่ละหัวข้อ ดังที่กล่าวมาแล้ว จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล 3 ท่าน (ตั้งมีรายนามในภาคผนวก) ตรวจสอบความตรงของโครงสร้าง แล้วนำมาปรับแก้ตามคำแนะนำ
2. การหาความเที่ยง (reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบโดยใช้กับ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยมีชั้น จำนวน 30 คน พบว่า แบบสอบถามนี้มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าครอนบาชเท่ากับ 0.94

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistic Package for Social Science / Personal Computer) ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา สาเหตุที่เลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล ความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลก่อนและหลังเข้าเรียนพยาบาล คำนวณด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลก่อนและหลังเข้าเรียนพยาบาล คำนวณหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยกำหนดเกณฑ์และให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยรายข้อดังนี้

คะแนนเฉลี่ย		ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาล
4.50 - 5.00	หมายถึง	เป็นจริงมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	เป็นจริงมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	เป็นจริงบางส่วน
1.50 - 2.49	หมายถึง	เป็นจริงน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	เป็นจริงน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลก่อนกับหลังเข้าเรียนพยาบาลของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ด้วยสถิติการทดสอบที-คู่ (Pair t-test)

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลก่อนเข้าเรียนพยาบาลระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ด้วยสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway analysis of variance) หากพบว่ามีความแตกต่างกันจะทดสอบต่อด้วย Scheffe'test

5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาล หลังเข้าเรียนพยาบาลระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คำนวณด้วยวิธีการเดียวกันกับในข้อ 4

6. ปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย คำนวณหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยกำหนดเกณฑ์และให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยรายชื่อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย		ความหมาย
4.50 - 5.00	หมายถึง	เป็นจริงมากที่สุด หรือมีปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยน้อยที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	เป็นจริงมาก หรือมีปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยน้อย

2.50 - 3.49	หมายถึง	เป็นจริงบางส่วน หรือมีปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ช่วยปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	เป็นจริงน้อย หรือมีปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ช่วยมาก
1.00 - 1.49	หมายถึง	เป็นจริงน้อยที่สุด หรือมีปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ช่วยมากที่สุด

7. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ช่วยโดยรวม และรายด้าน ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คำนวณด้วยวิธีการเดียวกันกับในข้อ 4

